

Taller

“Els vitralls: una
artesanía d’època
medieval”

Girona

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

GUIÓ DEL TALLER “ELS VITRALLS: UNA ARTESANIA D'ÈPOCA MEDIEVAL”

INTRODUCCIÓ

A l'època medieval, període de poder i de comerç, la vida quotidiana s'organitzava al carrer en diferents oficis artesans. És el moment de grans edificacions, com és el cas de monestirs o catedrals, on els protagonistes d'aquests oficis —els artesans— van jugar un paper important en la decoració de la seva arquitectura.

Amb el taller “Els vitralls: una artesania d'època medieval” l'alumnat treballarà l'arquitectura del monestir de Sant Pere de Galligants, edifici on s'ubica el Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona, i alhora descobrirà com eren els homes i les dones que van ajudar a construir amb el seu art i el seu geni la societat medieval.

Es tracta d'observar i extreure informació de la construcció i de la decoració del monestir i de sensibilitzar l'alumnat de la importància i de la complexitat de la feina dels artesans. Amb aquesta finalitat els alumnes realitzaran una comprovació pràctica elaborant ells mateixos un vitrall dins un espai que conté algunes de les mostres de les obres artesanes d'aquell moment.

Aquest taller és una eina interessant per explicar el món medieval a partir dels oficis d'aquella època, per conèixer les diferències entre la vida a l'interior d'un monestir i a l'exterior i per veure, en concret, l'ofici de vitraller.

En definitiva, creiem que aquest taller és un suport i un complement important per a l'educació reglada de les aules. És un ajut per al professor i una manera ludicoparticipativa d'apropar l'alumnat al seu passat històric.

DURADA:

La durada d'aquesta activitat és de 2 hores.

DIRIGIT A:

Educació Primària (cicle mitjà i superior), ESO i Batxillerat

OBJECTIUS:

- Conèixer el món medieval a partir de la història del monestir de Sant Pere de Galligants.
- Conèixer arquitectònicament Sant Pere de Galligants.
- Aproximar-se a les activitats artesanes de l'edat mitjana.
- Conèixer els trets bàsics del romànic.

Girona

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

- Conèixer els materials i les tècniques per elaborar i ornamentar els grans vitralls de l'època.
- Eixamplar els coneixements del període més enllà dels tòpics per crear dubtes i preguntes noves que ajudin a tenir capacitat crítica.

CONTINGUTS

FETS, CONCEPTES I SISTEMES CONCEPTUALS

- L'arqueologia com a font d'informació.
- Sistema d'organització social a l'edat mitjana.
- Organització del treball en època medieval.
- Trets bàsics de l'art romànic.
- El monestir i la seva comunitat.
- L'art dins del monestir. Un artesà: el vitraller.

PROCEDIMENTS

- Observació d'elements arquitectònics notoris que donin informació del passat.
- Observació de restes arqueològiques com a fonts d'informació.
- Identificació dels espais i de les decoracions del monestir de Sant Pere de Galligants.
- Anàlisi i interpretació dels fets.
- Deducció i interpretació de conceptes.
- Manipulació de materials, suports i estris emprats per un vitraller durant l'edat mitjana.
- Formulació d'hipòtesis a partir de l'activitat pràctica.
- Exposició de conclusions en grup.

ACTITUDS, VALORS I NORMES

- Fomentar un comportament participatiu i de respecte envers el grup.
- Desenvolupar una actitud crítica davant l'exposició de fets i activitats.
- Crear un hàbit de rigor i d'ordre en el treball individual i en grup.
- Motivar l'interès pel passat a partir de la participació pràctica.
- Sensibilitzar l'alumnat sobre la importància de la conservació del nostre patrimoni cultural i de la memòria històrica.

CONEXEMENTS PREVIS

- Saber quin espai ocupa l'edat mitjana en el temps històric.
- Conèixer mínimament l'estructura social del període medieval.

Girona

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

METODOLOGIA I PROCÉS DE L'ACTIVITAT

L'activitat permet treballar diversos temes:

Les construccions medievals. *El monestir de Sant Pere de Galligants*

L'art romànic: arquitectura i decoració.

La vida quotidiana dels artesans

Els artesans medievals. *El vidre i els vitralls.*

El taller s'estructura en dues parts. La primera part s'inicia amb una passejada i una explicació per l'interior del monestir com a espai arquitectònic. Es farà especial esment a l'observació dels complements ornamentals, els capitells, les rosasses, les columnes... Els elements que caracteritzen l'art romànic seran els més destacats. L'explicació comptarà amb el suport de diversos recursos per aconseguir l'observació dels detalls.

Un cop situats en el temps i en l'espai, s'iniciarà l'explicació de la feina artesana d'un vitraller mostrant eines i materials imprescindibles per a la tasca i un vitrall inacabat, on es podran veure clarament les passes a seguir en el procés d'elaboració.

La segona part del taller consisteix a fer que l'alumnat elabori un petit vitrall intentant procedir amb tècniques similars.

Pensar en un esbós amb l'ajut de plantilles de diversos vitralls.

Dibuixar un disseny utilitzant regla, compàs, escaire...

Elaborar el petit vitrall pintat sobre vidre.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- Comprensió de les explicacions de l'educador o arqueòleg.
- Aportació de dubtes o d'idees durant el desenvolupament del taller
- Participació en l'activitat de l'alumnat.

Edita: Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona, 2004.

Autors: Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona
Arqueolític

Dibuixos: Pere Rovira

**Assessorament
lingüístic:** Jordi Mallol. Traductors associats

Disseny gràfic: Jaume Vallbona

Impressió: Impremta Aubert